

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
X kadencja

Druk nr 1040

Warszawa, 20 stycznia 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej i na podstawie art. 32 ust. 2 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt ustawy:

- o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa.

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem ustawy upoważniamy pana posła Zbigniewa Boguckiego i pana posła Pawła Szefernakera.

(-) Waldemar Andzel; (-) Piotr Babinetz; (-) Barbara Bartuś; (-) Mariusz Błaszczak; (-) Zbigniew Bogucki; (-) Joanna Borowiak; (-) Bożena Borys-Szopa; (-) Lidia Burzyńska; (-) Tadeusz Chrzan; (-) Anita Czerwińska; (-) Mariusz Gosek; (-) Zbigniew Hoffmann; (-) Henryk Kowalczyk; (-) Anna Krupka; (-) Marek Kuchciński; (-) Anna Kwiecień; (-) Marzena Anna Machałek; (-) Antoni Macierewicz; (-) Anna Milczanowska; (-) Marcin Porzucek; (-) Zbigniew Rau; (-) Kazimierz Smoliński; (-) Marek Suski; (-) Krzysztof Tchórzewski; (-) Włodzimierz Tomaszewski; (-) Elżbieta Witek; (-) Jarosław Zieliński.

U S T A W A

z dnia

o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Art. 1. W ustawie z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167) w art. 26:

1) w ust. 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:

- a) zamieszkuje z dzieckiem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- b) dziecko, na które ubiega się o świadczenie wychowawcze lub otrzymuje świadczenie wychowawcze, realizuje odpowiednio obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązek szkolny albo obowiązek nauki, zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 737), co zostało potwierdzone w wyniku weryfikacji dokonanej na podstawie art. 66b ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o systemie informacji oświatowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 152), chyba że dziecko jest w wieku, w jakim obowiązki te go nie dotyczą, albo obowiązki te zostały mu odroczone,
- c) jest zatrudniony lub prowadzi działalność gospodarczą na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- d) realizuje zobowiązania podatkowe wobec Skarbu Państwa, chyba, że zaległości z uiszczeniem podatków wynikają z uzyskania przewidzianych prawem zwolnienia, odroczenia, rozłożenia na raty zaległych płatności lub wstrzymania w całości wykonania decyzji właściwego organu, ”;

2) po ust. 3bc dodaje się ust. 3bd-3be w brzmieniu:

„3bd. Wypłata świadczenia, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, podlega wstrzymaniu w przypadku stwierdzenia niespełnienia warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c i d

przez obywatela Ukrainy, otrzymującego to świadczenie, przebywającego na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, którego pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1.

3be. W przypadku potwierdzenia spełnienia warunków, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. c i d świadczenie, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, wypłaca się od miesiąca, w którym zostały spełnione warunki uprawniające do tego świadczenia.”

Art. 2. Przepisy art. 26 ust. 1 pkt 2 lit. c i d i ust. 3bd–3be ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, mają zastosowanie po raz pierwszy do wniosków w sprawie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego składanych w okresie od dnia 1 lutego 2025 r. do dnia 30 kwietnia 2025 r.

Art. 3. Ustawa wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 167, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą” została uchwalona w celu stworzenia szczególnej regulacji prawnej zapewniającej doraźną podstawę prawną do legalnego pobytu obywatelom Ukrainy, którzy w wyniku działań wojennych zostali zmuszeni do opuszczenia swojego kraju pochodzenia. Dotychczasowe, trzyletnie, stosowanie ustawy przyniosło doświadczenia wskazujące na potrzebę kolejnej jej nowelizacji, polegającej na doprecyzowaniu niektórych jej przepisów, zmianie części przyjętych rozwiązań, a także uzupełnieniu jej o nowe regulacje.

Zaproponowana w roku 2024 roku zmiana art. 26 wprowadziła dla obywateli Ukrainy, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy, warunek nauki w przedszkolu lub szkole należących do polskiego systemu oświaty. Zgodnie z zaproponowanym nowym brzmieniem art. 26 ust. 1 pkt 2 i 3 ustawy, dziecko obywatela Ukrainy, na które ubiega się on o świadczenie wychowawcze lub świadczenie dobry start, musi realizować obowiązek rocznego przygotowania przedszkolnego, obowiązek szkolny albo obowiązek nauki. Warunek ten nie będzie dotyczyć tych dzieci, które ze względu na wiek albo odroczenie nie realizują tych obowiązków.

Dodano wtedy również przepis proceduralny zobowiązujący Zakład Ubezpieczeń Społecznych do wstrzymania przyznanych wcześniej świadczeń w sytuacji, kiedy w systemie informacji oświatowej nie zostanie potwierdzony fakt pobierania nauki w szkole przez dziecko, na które te świadczenia były przyznane.

Aktualnie projektodawcy proponują by wspomniany wyżej art. 26 ustawy został poszerzony o dwa dodatkowe warunki przyznania świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci. Chodzi mianowicie o warunek zatrudnienia lub prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz warunek realizowania zobowiązania podatkowego wobec Skarbu Państwa, chyba, że zaległości z uiszczeniem podatków wynikają z uzyskania przewidzianych prawem zwolnienia, odroczenia, rozłożenia na raty zaległych płatności lub wstrzymania w całości wykonania decyzji właściwego organu. Projekt wprowadza również

przepisy, które zakładają wstrzymanie wypłaty świadczenia w przypadku podjęcia przez właściwe organy informacji o pozostawaniu bez pracy, jak również nie odprowadzaniu podatku i przywrócenia świadczenia w przypadku ponownego spełnienia warunków, o których mowa w art. 26 ust. 1 pkt 2 lit c i d ustawy.

Wprowadzone dodatkowe wymagania wobec obywateli Ukrainy są związane z uszczelnianiem systemu wsparcia związanym z kolejnym rokiem trwania wojny na Ukrainie.

Rozwiązanie polegające na uszczelnieniu systemu wsparcia dla obywateli Ukrainy spotkało się z przychylnym podejściem przedstawicieli Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, wyrażonym w trakcie II czytania rządowego projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa oraz niektórych innych ustaw (druk 342) jak również podczas prac nad ww. projektem w komisji Administracji i Spraw Wewnętrznych, które miały miejsce 8 oraz 15 maja 2024 roku). Wówczas to zostały złożone poprawki uzależniające wsparcie w postaci świadczenia wychowawczego od posiadania karty pobytu, a przedstawiciel Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji deklarował przygotowanie rozwiązania, które dodatkowo uszczelniłoby system wsparcia.

Wobec niepodjęcia działań w zakresie dodatkowego uszczelniania systemu przez ww. resort projektodawcy zdecydowali się na przygotowanie rozwiązania uszczelniającego system wsparcia dla obywateli Ukrainy.

Projekt wywołuje pozytywne skutki społeczne, gospodarcze i prawne.

Projekt wywołuje pozytywne skutki finansowe dla budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego poprzez uszczelnienie systemu wsparcia ukraińskich dzieci i zwiększenie tym samym puli środków pozostającej w ww. budżetach.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

DEKLAROWANE SKUTKI REGULACJI (DSR) projektu ustawy

Informacja o projekcie

a) Tytuł projektu:

Projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

b) Przedstawiciel wnioskodawcy:

Zbigniew Bogucki, Paweł Szefernaker

I. Część wstępna

[1] Zwięzły opis zidentyfikowanego problemu i proponowanych rozwiązań.

Projektodawcy proponują dwa dodatkowe warunki, od których uzależnione jest otrzymanie świadczenia wychowawczego przez obywateli Ukrainy na podstawie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium:

- 1) warunek zatrudnienia lub prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- 2) warunek realizowania zobowiązania podatkowego wobec Skarbu Państwa, chyba, że zaległości z uiszczeniem podatków wynikają z uzyskania przewidzianych prawem zwolnienia, odroczenia, rozłożenia na raty zaległych płatności lub wstrzymania w całości wykonania decyzji właściwego organu.

Projekt wprowadza również przepisy, które zakładają wstrzymanie wypłaty świadczenia w przypadku podjęcia przez właściwe organy informacji o pozostawaniu bez pracy, jak również nie odprowadzaniu podatku i przywrócenia świadczenia w przypadku ponownego spełnienia tych warunków.

[2] Czy były rozważane rozwiązania alternatywne?

➤ Nie

Nie brano pod uwagę rozwiązań alternatywnych, gdyż cel który ma być osiągnięty jest możliwy jedynie poprzez zaproponowaną inicjatywę ustawodawczą.

II. Wymogi określone w art. 34 ust. 2 pkt 3–5 regulaminu Sejmu

[3] Jakie są przewidywane skutki prawne projektowanych rozwiązań?

Projekt jest spójny z dotychczasowymi regulacjami.

Projekt ustawy jest zgodny z Konstytucją RP, w tym zasadą sprawiedliwości społecznej.

Projekt ustawy jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

[4] Jakie są przewidywane skutki społeczne projektowanych rozwiązań?

Proponowane w projekcie rozwiązania wywołują pozytywne skutki społeczne poprzez uszczelnienia systemu wsparcia. Środki finansowe pozostawione w budżecie będą mogły zostać przeznaczone na inne słusznie społecznie cele. Wprowadzane rozwiązania przyczynią się do poprawy stosunków Polaków do mieszkających w Polsce Ukraińców, gdyż zwiększą poczucie sprawiedliwości w przyznawaniu środków wsparcia dla Ukraińców, tym samym przyczyniając się do mogących występować animozji.

[5] Jakie są przewidywane skutki gospodarcze projektowanych rozwiązań?

Projektowane przepisy poprzez zwiększenie wpływu do budżetu państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego w wyniku realizacji obowiązków podatkowych przez obywateli Ukrainy otrzymującego to świadczenie wychowawcze, przebywających na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, których pobyt na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej jest uznawany za legalny na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa przyczynią się wzrostu gospodarczego.

Projekt ustawy będzie miał pozytywny wpływ na mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców, poprzez możliwość zwiększenia zatrudnienia.

[6] Jakie są przewidywane skutki finansowe projektowanych rozwiązań, w szczególności wpływ na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego?

Projekt wywołuje pozytywne skutki finansowe dla budżetu państwa i jednostek samorządu terytorialnego poprzez uszczelnienie systemu wsparcia ukraińskich dzieci, zwiększenie tym samym puli środków pozostającej w ww. budżetach, a także zwiększenie wpływu do budżetów w wyniku realizacji obowiązków podatkowych.

[7] Wykaz źródeł finansowania, jeśli projekt ustawy pociąga za sobą obciążenie budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy nie pociąga za sobą obciążenia budżetu państwa lub budżetów jednostek samorządu terytorialnego.

[8] Czy projekt ustawy podlega procedurze notyfikacyjnej?

➤ Nie

III. Wymogi określone w art. 34 ust. 2a i 2b regulaminu Sejmu

[9] Czy projekt ustawy zawiera przepisy określające zasady podejmowania, wykonywania lub zakończenia działalności gospodarczej (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

[10] Czy wdrożenie projektowanych przepisów spowoduje obciążenia administracyjne mikroprzedsiębiorców, małych i średnich przedsiębiorców (art. 34 ust. 2a regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

[11] Czy projekt ustawy zawiera przepisy regulacyjne lub określa wymogi dotyczące świadczenia usług transgranicznych w rozumieniu ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o zasadach uznawania kwalifikacji zawodowych nabytych w państwach członkowskich Unii Europejskiej (art. 34 ust. 2b regulaminu Sejmu)?

➤ Nie

Warszawa, 23 stycznia 2025 r.

BEOS-WPEiM-103/25

SEJMU
L. SP5-III.020.14.2025
Data wpływu 24. 01. 2025...

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie zgodności z prawem Unii Europejskiej poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (przedstawiciele wnioskodawców: poseł Paweł Szefernaker i poseł Zbigniew Bogucki)

Na podstawie art. 34 ust. 9 uchwały Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 30 lipca 1992 roku – Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (Monitor Polski z 2022 r. poz. 990, ze zm.) sporządza się następującą opinię:

1. Przedmiot projektu ustawy

Projekt zmierza do nowelizacji ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa¹ (dalej: ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy). Zmiana ma dotyczyć art. 26 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w zakresie, w jakim reguluje on zasady przysługiwania obywatelom Ukrainy, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy, świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci². Proponowana zmiana polega na wprowadzeniu dwóch dodatkowych warunków przyznawania obywatelom Ukrainy świadczenia wychowawczego:

1) warunku zatrudnienia lub prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz

2) warunku realizowania zobowiązania podatkowego wobec Skarbu Państwa, chyba że zaległości z uiszczeniem podatków wynikają z uzyskania przewidzianych prawem zwolnienia, odroczenia, rozłożenia na raty zaległych płatności lub wstrzymania w całości wykonania decyzji właściwego organu.

Projekt przewiduje także wstrzymanie wypłaty świadczenia wychowawczego w przypadku zaprzestania spełniania warunku zatrudnienia lub

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 167, ze zm.

² Dz. U. z 2024 r. poz. 1576.

prowadzenia działalności gospodarczej oraz warunku realizacji zobowiązań podatkowych. Świadczenie byłoby przywracane w przypadku ponownego spełnienia warunków.

Zgodnie z przepisem przejściowym (art. 2 projektu) nowe przepisy miałyby zastosowanie po raz pierwszy do wniosków w sprawie ustalenia prawa do świadczenia wychowawczego składanych w okresie od dnia 1 lutego 2025 r. do dnia 30 kwietnia 2025 r.

Projektowana ustawa ma wejść w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

2. Stan prawa Unii Europejskiej w materii objętej projektem ustawy
Prawo Unii Europejskiej nie reguluje kwestii objętych projektem ustawy.

3. Analiza przepisów projektu ustawy pod kątem ustalonego stanu prawa Unii Europejskiej

Poselski projekt ustawy pozostaje poza zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

4. Konkluzje

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa nie jest objęty zakresem regulacji prawa Unii Europejskiej.

Autor:

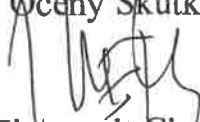
Bartosz Pawłowski

ekspert ds. legislacji

w Biurze Ekspertyz

i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor
Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślik

Warszawa, 23 stycznia 2025 r.

BEOS-WPEiM-104/24

SFS-III. 020.14.2025
24. 01. 2025

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Opinia w sprawie stwierdzenia, czy poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa (przedstawiciele wnioskodawców: poseł Paweł Szefernaker i poseł Zbigniew Bogucki) jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu

Projekt zmierza do nowelizacji ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa¹ (dalej: ustawa o pomocy obywatelom Ukrainy). Zmiana ma dotyczyć art. 26 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w zakresie, w jakim reguluje on zasady przysługiwania obywatelom Ukrainy, o których mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy, świadczenia wychowawczego, o którym mowa w ustawie z dnia 11 lutego 2016 r. o pomocy państwa w wychowaniu dzieci². Proponowana zmiana polega na wprowadzeniu dwóch dodatkowych warunków przyznawania obywatelom Ukrainy świadczenia wychowawczego:

1) warunku zatrudnienia lub prowadzenia działalności gospodarczej na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oraz

2) warunku realizowania zobowiązania podatkowego wobec Skarbu Państwa, chyba że zaległości z uiszczeniem podatków wynikają z uzyskania przewidzianych prawem zwolnienia, odroczenia, rozłożenia na raty zaległych płatności lub wstrzymania w całości wykonania decyzji właściwego organu.

Projekt przewiduje także wstrzymanie wypłaty świadczenia wychowawczego w przypadku zaprzestania spełniania warunku zatrudnienia lub prowadzenia działalności gospodarczej oraz warunku realizacji zobowiązań podatkowych. Świadczenie byłoby przywracane w przypadku ponownego spełnienia warunków.

Zgodnie z przepisem przejściowym (art. 2 projektu) nowe przepisy miałyby zastosowanie po raz pierwszy do wniosków w sprawie ustalenia prawa do

¹ Dz. U. z 2024 r. poz. 167, ze zm.

² Dz. U. z 2024 r. poz. 1576.

świadczenia wychowawczego składanych w okresie od dnia 1 lutego 2025 r. do dnia 30 kwietnia 2025 r.

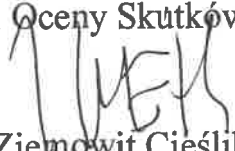
Projekt nie zawiera przepisów mających na celu wykonanie prawa Unii Europejskiej.

Poselski projekt ustawy o zmianie ustawy o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa **nie jest projektem ustawy wykonującej prawo Unii Europejskiej** w rozumieniu art. 95a regulaminu Sejmu.

Autor:

Bartosz Pawłowski
ekspert ds. legislacji
Biurze Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Akceptował:
Wicedyrektor Biura Ekspertyz
i Oceny Skutków Regulacji

Ziemowit Cieślík